

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Byrådsområde sosiale tjenester

BYRÅDETS HØRINGSUTKAST

Handlingsplan mot menneskehandel 2026-2030

Samlet innsats mot grov utnyttelse

Høringsutkast

Innhold

Forord	3
Ordforklaringer	4
Kapittel 1 - Innledning	5
1.1 Om handlingsplanen	5
Kapittel 2 - Om menneskehandel	6
2.1 Omfang av menneskehandel	7
2.2 Utnyttelse av sårbare grupper	7
2.2.1 Barn, ungdom og sårbare voksne	8
2.2.2 Utnyttelse og menneskehandel i arbeidslivet	8
2.3 Hva gjøres i dag?	8
Kapittel 3 - Prioriterte tiltak under de tre valgte innsatsområdene	10
3.1 Organisere og samhandle	10
3.2 Forebygge og forhindre	11
3.3 Avdekke og bistå	12
Kapittel 4 - Aktøroversikt	13
Referanser	18

Forord

Trondheim skal være en trygg by for alle. Menneskehandel er blant de groveste formene for utnyttelse av mennesker, og representerer et alvorlig brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Med denne handlingsplanen styrker og systematiserer vi kommunens samlede innsats for å forebygge, avdekke og bekjempe menneskehandel.

I Leangen-erklæringen slår byrådet fast at vi skal fremme trygghet, verdighet og inkludering, og at kommunen skal bidra til at flere kan leve selvstendige liv. Arbeidet mot menneskehandel henger tett sammen med disse målene. Det handler om å ta ansvar når mennesker blir utnyttet, uansett om det skjer i arbeidslivet, i nære relasjoner, i kriminelle miljøer eller på digitale arenaer.

Menneskehandel er et sammensatt samfunnsproblem som berører flere av kommunens ansvarsområder, fra oppvekst og utdanning, til arbeidsliv, helse og sosiale tjenester. I Leangenerklæringen løfter vi fram betydningen av tett samarbeid med frivillige, ideelle og private aktører, og av å bruke kommunens rolle som arbeidsgiver, tjenesteyter og innkjøper aktivt for å fremme seriøsitet og sosial bærekraft. Handlingsplanen følger opp disse ambisjonene gjennom styrket samhandling, økt kompetanse og tydeligere strukturer for å avdekke og bistå personer som er utsatt for utnyttelse.

Ingen kan løse dette alene. Derfor legger planen vekt på samhandling og tydelig ansvar. Samtidig skal terskelen for å få hjelp være lav. Mennesker som står i eller er i fare for å havne i en utnyttelsessituasjon, skal bli møtt med støtte og konkret oppfølging.

Byråd for sosiale tjenester

Ordforklaringer

Antatt offer er et juridisk begrep som kan utløse rettigheter. Det viser til en lav terskel for myndighetenes forpliktelser til å gi bistand og beskyttelse. Der myndighetene har rimelig grunn til å tro at en person har vært offer for menneskehandel, har personen rett til bistand og beskyttelse etter Europarådskonvensjonen om tiltak mot menneskehandel.

Arbeidslivskriminalitet er handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter.

Grooming innebærer at noen bevisst knytter bånd til barn, unge eller sårbare voksne for å vinne tillit, med mål om å utnytte eller misbruke dem.

Menneskehandel er når en eller flere personer eller nettverk ved bruk av vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd, tvinger, utnytter eller forleder noen til for eksempel tvangsarbeid eller tvangstjenester, prostitusjon eller andre seksuelle ytelser, eller å utføre kriminelle handlinger.

Sosial dumping er et ikke-juridisk samlebegrep for å beskrive situasjoner der arbeidstakere har dårlige vilkår for arbeid og lønn. Det gjelder særlig når arbeidstakere fra utlandet har vesentlig dårligere vilkår enn norske arbeidstakere.

Sårbar situasjon kan knyttes til:

- Personlige forhold: Redusert helse, kognitive nedsettelse, rusavhengighet eller status som enslig mindreårig.
- Sosiale og økonomiske forhold: Fattigdom, krig, marginalisering, stor forsørgerbyrde eller emosjonell avhengighet til bakmenn/familie.
- Systemiske barrierer: Manglende språkferdigheter og begrenset kunnskap om rettigheter.

Utilbørlig atferd kan for eksempel være å sette noen i en gjeldssituasjon det er vanskelig å komme ut av. Det kan også være å lage falske annonser for ekteskap eller arbeid for å lure personer inn i prostitusjon eller tvangsarbeid.

Kilder: RVTS - [Utnyttelse.no](https://utnyttelse.no), [Nasjonal strategi mot menneskehandel 2025-2030](#), [Metropolitan Police](#)

Kapittel 1 - Innledning

Trondheim skal være trygg for alle som oppholder seg i byen vår. Menneskehandel er den groveste formen for utnyttelse av mennesker og er et samfunnsproblem, både globalt, nasjonalt og lokalt. Det er derfor viktig med god kunnskap om fenomenets omfang og mangfold for å kunne identifisere og hjelpe utsatte personer. I samarbeid med andre offentlige etater, ideelle og frivillige aktører vil Trondheim kommune jobbe for å skape et trygt samfunn, basert på menneskeverd og menneskerettigheter.

Menneskehandel er et relevant tema på tvers av kommunens områder, og alle tjenester kan møte på utfordringer knyttet til dette. I tråd med [regjeringens nasjonale strategi 2025 - 2030](#) skal det i Trondheim kommune være en primær holdning at vi forebygger og tilbyr hjelp og støtte til mennesker som står i fare for å bli eller blir utnyttet. Trondheim kommune har et bredt spekter av tjenester som kan være til nytte, og terskelen for å få hjelp skal være lav. Bevisstgjøring i kommunens tjenester kan bidra til bedre bruk av de gode ressursene vi allerede har.

I 2005 var politiet i Trondheim de første til å avdekke menneskehandel i Norge. Den gang brukte de nye metoder ved å etterforske via annonser for salg av seksuelle tjenester på internett. For å jobbe godt mot menneskehandel må kommunen våge å tenke nytt i samarbeid med offentlige etater, ideelle- og frivillige organisasjoner. Vi skal være innovative i måten vi samarbeider på, og i hvordan vi forebygger og yter bistand.

Denne handlingsplanen skal bidra til å strukturere og samordne arbeidet mot menneskehandel, ved å tydeliggjøre roller og styrke samarbeidet med eksterne aktører. Innsatsen skal målrettes spesielt mot ungdom og sårbare grupper for å redusere risikoen for utnyttelse på flere felt, blant annet på digitale plattformer og i arbeidslivet. Kompetanseheving på tvers av kommunens enheter, i samarbeid med andre aktører, er avgjørende for å identifisere personer som kan være utsatt for utnyttelse tidlig. Klare rutiner gjør det enklere å vite hva man skal gjøre dersom det oppstår mistanke om menneskehandel. Med bakgrunn i dette har denne planen tre kategorier av tiltak:

- 1) Organisere og samhandle
- 2) Forebygge og forhindre
- 3) Avdekke og bistå

Vignetter i planen inneholder korte fortellinger om menneskehandel, og synliggjør bredden i hva menneskehandel kan være. Eksemplene tar utgangspunkt i reelle hendelser og straffesaker som er omskrevet.

EU-borgerne Andrei og Elena reiser fra Romania til Norge etter løfter om jobb og bolig fra en agent. Agenten tar identifikasjonspapirene deres, og etterlater dem på bar bakke ved ankomst. De blir truet på livet, slått, og tvunget til å stjele og tigge for å betale tilbake 200 euro hver i reiseutgifter. De er fanget i en situasjon uten utvei.

1.1 Om handlingsplanen

Handlingsplan mot menneskehandel i Trondheim er resultat av en politisk bestilling gitt av

Bystyret 27.10.2021 (sak 130/21). Planarbeidet har foregått over en lengre periode, med bred involvering fra eksterne aktører og kommunale enheter.

Handlingsplanen og tiltakene er utarbeidet i tråd med byrådets Leangenerklæring og kommunens samfunnsplan, Trondheimsløftet. Planen er forankret i byrådets gjeldende planstrategi (2024-2027) og kommunens folkehelsearbeid, i tillegg til relevante tema- og handlingsplaner. Denne planen grenser også opp mot en rekke gjeldende og kommende kommunale handlingsplaner, blant annet planer om vold i nære relasjoner, negativ sosial kontroll og psykisk helse og rus. Gjeldende planer kan leses på kommunens nettsider.

Innsatsen mot menneskehandel er forankret i FNs bærekraftsmål og internasjonale konvensjoner som forplikter Norge. Kommunens internasjonale strategi danner derfor et viktig rammeverk for det lokale arbeidet mot utnyttelse.

Denne handlingsplanen skal bidra til å systematisere Trondheim kommunes arbeid mot menneskehandel. I Trondheim gjøres det allerede mye faglig godt og viktig arbeid mot menneskehandel, med stor bredde og på flere nivå og arenaer. Nye tiltak skal sees i sammenheng med den allerede etablerte innsatsen.

Kapittel 2 - Om menneskehandel

Karianne (26) er alvorlig psykisk syk, har lite nettverk og er avhengig av kjæresten Thomas for støtte. Han manipulerer henne til å prostituere seg for å tjene penger, til tross for at hun er motvillig. Han tar kontroll over hennes økonomi, og organiserer annonsering og kjøring til kunder. Karianne ønsker å slutte, men Thomas nekter. Karianne er isolert, deprimeret, og ser ingen utvei fra situasjonen.

Menneskehandel og grov utnyttelse kan skje overalt i samfunnet – i private hjem, offentlige rom, på arbeidsplasser og digitalt. Både barn, ungdom og voksne kan rammes. Denne bredden må gjenspeiles i hvordan Trondheim kommune arbeider mot utnyttelse og menneskehandel. Alle tjenestene i kommunen er til for innbyggerne, men også andre som oppholder seg i kommunen kan ha behov for hjelp. Noen grupper er mer sårbare for utnyttelse, og har behov for mer målrettet forebygging og beskyttelse. Personer under 18 år regnes alltid som en sårbar gruppe. Samtykke i juridisk forstand regnes som irrelevant ved utnyttelse av barn. Det betyr at handlingen defineres som menneskehandel så snart et barn utnyttes, selv uten bruk av vold eller tvang.

Trondheim kommunes definisjon av menneskehandel bygger på den nasjonale strategien, og er bredere enn politi og påtalemyndighetens praksis. Det betyr at det ikke er krav til politianmeldelse for bistand fra kommunen. Trondheim kommune tar alle former for utnyttelse på alvor, og forebygging vil være sentralt i arbeidet fremover. Frivillige-, ideelle- og landorganisasjoner, inkludert lokale lag og foreninger, kan spille en avgjørende rolle i det lokale arbeidet mot menneskehandel. Gjennom sin unike nærhet til utsatte miljøer har de en annen inngang til personer som kan være utsatt for utnyttelse enn det offentlige apparatet. Det er derfor viktig å legge opp til økt innsats fra og mer samarbeid mellom frivillige og ideelle organisasjoner og kommunen.

Ingen kan bekjempe menneskehandel alene, og Trondheim kommune skal i samarbeid med offentlige etater og andre aktører bygge opp lokale strukturer for samarbeid og samhandling i møte med utnyttelse av mennesker. Dette krever koordinering og samhandling mellom de ulike aktørene for å identifisere og bistå flere.

2.1 Omfang av menneskehandel

Menneskehandel er en av verdens største og mest lukrative kriminelle industrier, på nivå med narkotia og våpenhandel. I 2024 rapporterte FN at antallet ofre globalt økte med 25% sammenlignet med før 2019. Det ble i 2020-2023 registrert over 200 000 identifiserte ofre på verdensbasis, men mørketallene antas å være store ([Nasjonal strategi mot menneskehandel 2025-2030](#)).

I 2022-2024 har ca. 200 personer utsatt for menneskehandel årlig fått bistand fra norske myndigheter og hjelpetiltak i Norge, og hvert år er ca. 100 nye personer identifisert. I samme periode har det årlig blitt anmeldt 20-30 saker om menneskehandel. Dette viser tydelig at det er store mørketall og gråsoner i utnyttelse av mennesker (Politiets koordinerende enhet mot menneskehandel - tilstandsrapport 2024).

I Trøndelag er det 1-2 saker per år som etterforskes som menneskehandel, og ca. 10 saker hvor det vurderes om det skal etterforskes som menneskehandel. Langt flere personer får hjelp og bistand, blant annet ved at det gjennom kommunale tjenester og hos andre aktører avdekkes mistanke om utnyttelse.

Det har vært en bekymringsfull økning i ungdomskriminalitet blant personer under 20 år de to til tre siste årene. Politiet er bekymret for at kriminelle nettverk utnytter ungdom som bindeledd for narkotikaomsetning og og rekruttering til voldsoppdrag. Flere kriminelle nettverk har interesser i Trondheim og Trøndelag og samarbeider med lokale aktører. Trondheim sees på som sentral på grunn av byens geografiske plassering, med tanke på grenseoverganger og havner.

2.2 Utnyttelse av sårbare grupper

Når man hører ordet menneskehandel, kan man ofte assosiere det med scener fra film og TV, der mennesker smugles over landegrenser under grov vold og grove trusler. Slike situasjoner forekommer, men menneskehandel er langt mer omfattende enn dette. Det er ofte en skjult og kompleks utnyttelse som kan være utfordrende å avdekke. Det foregår gjerne innad i Norge, uten at noen krysser landegrenser. Utøvere av menneskehandel og de som blir utnyttet er ofte nordmenn, selv om man ser stadig flere koblinger til internasjonale kriminelle nettverk. Psykisk og fysisk vold og trusler er vanskeligere å avdekke enn man kanskje tror. I tillegg er det et økende problem med bruk av digitale plattformer, forledelse til tjenester og handlinger, økonomiske fristelser og subtile kontrollmetoder, som for eksempel utnyttelse av relasjoner i familie eller til partner.

Trondheim kommune skal ha lav terskel for å bistå. I tråd med den nasjonale strategien skal vi tilby hjelp og støtte til alle som er i en utnyttelsessituasjon – også der mistanken

faller i en gråsoner.

2.2.1 Barn, ungdom og sårbare voksne

Ifølge [Redd Barna](#) har mer enn én av ti ungdommer delt et nakenbilde, vanligvis til en person de kjenner og stoler på. Bilder og videoer kan deles videre uten samtykke, eller selges til andre. Menneskehandel kan for eksempel skje om en ungdom blir forledet til å sende et nakenbilde, hvorpå dette selges videre av mottaker. Barn og ungdom kan presses, forledes, manipuleres eller groomes til for eksempel å dele nakenbilder og seksualiserte videoer av seg selv, eller til å utføre kriminelle handlinger for andre. Også sårbare voksne med ulike utfordringer kan utnyttes på lignende måte.

Matheo og Alexander (14) blir inspirert av luksus på sosiale medier, og de deler videoer med hverandre av dyre biler, klokker, de nyeste telefonene, merkeklær og luksusliv. På Telegram blir de en dag invitert inn i en gruppe hvor de blir rekruttert til å utføre kriminelle oppdrag for raske penger. Oppdragene eskalerer, og de trues med vold og varsel til barnevernet dersom de ikke fortsetter.

Tidlig innsats er viktig for å forebygge alle former for utnyttelse av barn, unge og sårbare voksne. Det er essensielt med tidlig indentifisering og koordinert tverrfaglig oppfølging av den enkelte som er eller står i fare for, å bli utsatt for menneskehandel for eksempel til kriminell utnyttelse. Å forhindre utenforskap og fange opp barn, ungdom og andre sårbare personer som står i fare for utnyttelse er viktig for å forebygge menneskehandel. Forebygging kan også være å gi barn og unge opplæring i trygg bruk av sosiale medier og internett, for å rustes mot digital utnyttelse. Informasjon om menneskehandel og annen utnyttelse kan bidra til at de kjenner igjen tegn og ber om hjelp.

2.2.2 Utnyttelse og menneskehandel i arbeidslivet

Utnyttelse i arbeidslivet omfatter ikke bare tvangsarbeid, der personen tvinges inn i eller nektes å forlate et arbeidsforhold, men forekommer også i tilsynelatende ordnede former. Arbeidet kan være inngått frivillig, men virksomheter kan utnytte sårbare arbeidstakere, for eksempel personer uten lovlig opphold. Utnyttelsen kan innebære manglende kontrakter, uverdige arbeidsvilkår eller kontrakter som kun ser lovlig ut på papiret. Dersom arbeidsgiver bruker tvang eller pressmidler for å fastholde noen i en slik situasjon, kan forholdet defineres som menneskehandel.

Deepak, Manish og Rahul fra India reiser til Norge for sesongarbeid. Ved ankomst må de levere inn pass og visum til arbeidsgiver, og blir tildelt et rom med madrasser på gulvet. De jobber 10–12 timer per dag, 7 dager i uken ute i jordbæråkrene. Lønnen på 500 kr dagen er langt under norsk standard, og blir ikke utbetalt før endt opphold.

2.3 Hva gjøres i dag?

Det foregår allerede mye faglig godt og viktig arbeid mot menneskehandel i en rekke av kommunens tjenester, og tiltakene i denne planen bygger på disse eksisterende innsatsene. Kommunens kriminalitetsforebyggende koordinator (SLT) er et bindeledd internt i kommunen, og jobber på tvers av alle tjenester. De samarbeider også med eksterne aktører som politi og spesialisthelsetjenesten, og bidrar til at det arbeides tverrsektorielt.

Gjennom TryggEst-modellen har Trondheim kommune et særskilt ansvar for å beskytte særlig sårbare voksne, og senke terskelen for å rapportere mistanker om fysiske overgrep, psykisk vold og økonomisk utnyttelse. For å sikre at tegn på utnyttelse blir fanget opp tidlig, gir TryggEst opplæring til kommunalt ansatte og koordinerer innsatsen både i enkeltsaker og på systemnivå. Rengjøringspersonell er et eksempel på ansatte som har fått denne opplæringen.

Kommunen har tjenester som gir opplæring i norsk samfunnsliv til innvandrere, for eksempel om rettigheter i arbeidslivet, barns rettigheter og menneskerettigheter. Opplæringen bidrar både direkte og indirekte til å forebygge utnyttelse. Videre har kommunens Flyktningehelseteam særkunnskap om utnyttelse og menneskehandel knyttet til migrasjon, og arbeider direkte med flyktninger og asylsøkere og kan bidra med råd og veiledning til kommunalt ansatte.

Kommunens innsats mot menneskehandel og utnyttelse av barn og unge ivaretas i dag av ulike enheter og på ulike nivå. Skoler og skolehelsetjenesten møter mange barn og familier, og er dermed en av flere arenaer som er viktig for både forebygging og avdekking av utnyttelse. Skoler og skolehelsetjenesten har rutiner for oppfølging og viderehenvisning av bekymringer til for eksempel barnevern og politi. Programmet «Delbart» gjennomføres av politiet i samarbeid med skoler og skolehelsetjenesten på enkelte skoler i 8. trinn for å gi unge opplæring i trygg bruk av sosiale medier og internett. Dette er med på å styrke ungdommens digitale motstandskraft, og rustet dem i møte med ulike situasjoner som kan være vanlig ved grooming og forsøk på annen utnyttelse.

Uteseksjonen har en nøkkelrolle i å identifisere utsatte ungdommer tidlig gjennom oppsøkende sosialt arbeid i det offentlige rom. Uteseksjonen samarbeider med blant andre barnevern og skole, og har egen kriminalitetsforebyggende koordinator (SLT). Gjennom ulike ordninger som blant annet "Ung i jobb" bistår kommunen ungdom mellom 16 og 18 år med å få sommerjobb. Ansettelse, inntekt, arbeidserfaring, ansvar og sosiale bånd kan redusere risikoen for utnyttelse til kriminelle handlinger.

Helse- og velferdskontor, Nav og barnevernstjenesten har viktige roller knyttet til menneskehandel. De bidrar blant annet med beskyttelse, praktisk oppfølging, bolig, økonomisk støtte, og hjelp til å finne frem i systemene. Med denne planen ønsker vi å få enda bedre koordinering av denne bistanden, og samtidig styrke ansattes kompetanse til å identifisere og ivareta personer som er utsatt for utnyttelse og menneskehandel.

Fastlege og Legevakt gir brede befolkningsrettede tjenester, og kan være de første til å avdekke menneskehandel. Samtidig kan fastlegen være en viktig samarbeidspartner i videre oppfølging.

Lamai, en alenemor fra Thailand, reiser til Norge for å jobbe i venninnens restaurant, og med det sikre barna en bedre fremtid. Venninnen ordner flybilletter og et turistvisum, og lover god betaling. Lamai møter en hard virkelighet; lange arbeidsdager, ofte 10 timer, 6-7 dager i uken og tjener kun 200 kroner per dag. Hun er isolert, uten nettverk eller språkkunnskaper.

Kapittel 3 - Prioriterte tiltak under de tre valgte innsatsområdene

De nye tiltakene som listes i tabellene under må sees i sammenheng med allerede eksisterende tiltak (se del 2.3).

En reell innsats for å forhindre menneskehandel og grov utnyttelse vil kreve tverrfaglig innsats både innad i kommunen og utenfor. Tiltakene nedenfor vil derfor inkludere alle byrådsområder, og også kreve involvering av andre aktører.

Tiltakene forankres i virksomhetsområdenes ledernivå, og skal gjennomføres innenfor tilgjengelig budsjetttramme. Alle tiltakene skal iverksettes gjennom planperioden, og flere av tiltakene kan settes i verk raskt.

3.1 Organisere og samhandle

Skape robuste interne strukturer, tydeliggjøre ansvar og sikre nødvendig fagkompetanse.			
Nr	Tiltak	Innhold	Ansvarlig byrådsområde
1	Systematisk koordinering for tverrfaglig samhandling	Utvikle Helse- og velferdskontorets (voksne) rolle som koordinerende ledd for etablering av tverrfaglige team rundt den utsatte, både internt og opp mot eksterne instanser. <i>Merk: For utsatte under 18 år, hvor alvorlighetsgraden er av en slik karakter at det er behov for koordinert innsats, er det barnevernet i aktuell bydel som har hovedansvar for saken.</i> Utarbeide rutiner i Kvaliteket med konkrete handlingsrutiner for ansatte.	Sosiale tjenester

2	Samhandling med eksterne aktører	Kommunen videreutvikler samarbeid med Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) om tema menneskehandel. Videreutvikle og styrke samarbeidet med politiet og A-krim. A-krim er et tverrfaglig senter bestående av Skatteetaten, Arbeidstilsynet, politiet og Nav.	Sosiale tjenester Byrådsleders avdeling v/SLT , Byutvikling, Finans
3	Strategisk samarbeid med frivillig sektor	Inkludere tiltak mot menneskehandel som et eget prioriteringsområde i eksisterende tilskuddsordning for frivillige og ideelle organisasjoner.	Sosiale tjenester
4	Kommunikasjonsplan og markering	Utarbeide en kommunikasjonsstrategi som sikrer at informasjon om menneskehandel kommer fram til sårbare grupper, næringsliv, andre relevante aktører og de øvrige innbyggerne i Trondheim.	Byrådsleders avdeling og sosiale tjenester

3.2 Forebygge og forhindre

Redusere risiko for utnyttelse gjennom kontrollmekanismer og tidlig innsats mot sårbare grupper.			
Nr	Tiltak	Innhold	Ansvarlig byrådsområde

5	Forebygging i skole og oppvekstmiljø og rettet mot andre særlig sårbare grupper.	Systematisere og tydeliggjøre opplæring/kompetanseheving om menneskehandel og forebygging av kriminalitet blant barn og unge i eksisterende rutiner/opplæringsløp. Foresatte og pårørende bør inkluderes i arbeidet. Invitere Trøndelag fylkeskommune til et samarbeid for å drøfte hvordan aktuelle tiltak i kommunens handlingsplan kan implementeres i videregående skoler. Gjøre trygge digitale nettfora og chattetjenester kjent for ulike målgrupper, for eksempel Alarmtelefonen for barn og unge og Kors på halsen.	Oppvekst og utdanning og Sosiale tjenester
6	Kompetanseheving	Gjennomføre årlig kompetanseheving om temaet menneskehandel for relevante ansatte. Sikre nødvendig fagkompetanse hos tolker i saker om menneskehandel, med fokus på anonymitet og fleksible løsninger. <i>Kompetansehevingen skal inkludere opplæring i blant annet identifisering av mulig menneskehandel samt rutiner for bistand i enkeltsaker. Opplæringen bør også omtale kunnskap om avvergingsplikt, meldeplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt.</i>	Alle byrådsområder, med koordinering fra Byrådsleders avdeling Sosiale tjenester
7	Ansvarlig innkjøp	Avklare om Europarådets konvensjon mot menneskehandel kan inkluderes i kommunens kontraktsmaler.	Miljø, næring og samferdsel

3.3 Avdekke og bistå

Sikre tidlig identifikasjon og trygg, spesialisert oppfølging av personer i sårbare situasjoner.

Nr	Tiltak	Innhold	Ansvarlig byrådsområde
8	Bistand og operativt samarbeid	Etablere en tverrfaglig samarbeidsmodell med ideelle og frivillige aktører som sikrer umiddelbar identifikasjon, trygg innkvartering og helhetlig oppfølging av personer som er utsatt for alle former for menneskehandel, er utnyttet til kriminalitet, eller har beskyttelsesbehov fra lignende miljøer.	Sosiale tjenester

Kapittel 4 - Aktøroversikt

Nasjonale, regionale og lokale aktører spiller en betydelig rolle i arbeid mot menneskehandel. Under er en oversikt over sentrale aktører, inkludert offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, faglige institusjoner og tjenester. Listen er ikke uttømmende.

Nasjonal hjelpelinje

[ROSA - Nasjonalt hjelpetiltak og kompetansesenter mot menneskehandel](#)

Rosa tilbyr bistand i hele Norge, 24 timer i døgnet, til personer utsatt for menneskehandel. De tar imot henvendelser fra alle som kommer i kontakt med menneskehandel – både konkrete saker og generelle spørsmål. Døgntåpen telefon 22 33 11 66

Få hjelp, råd og støtte

[Blå Kors barnas stasjon](#)

Gratis tilbud for barnefamilier med barn i alderen 0-12 år. Også gravide kan ta kontakt. Tilbudet er rettet mot familier med mange samtidige utfordringer i hverdagen. Dette kan inkludere voksne utsatt for menneskehandel som har barn.

[Byggebransjens Uropatrolje](#)

Jobber for en seriøs byggebransje med like konkurransevilkår. Basert i Trøndelag og en del av Fair Play Bygg, eies og drives de som et to-partssamarbeid mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Send oss tips og informasjon om mulig kriminell virksomhet og vi sørger for at den

	kommer til riktig etat. Vår tipsløsning gjør det mulig å levere tips anonymt.
Den Thailandske Kvinneforening	Tilbyr juridiske råd og veiledning i kommunikasjon med myndigheter, ved skilsmisse, og bistand til kvinner med thailandsk opprinnelse som opplever psykisk og/eller fysisk vold i nære relasjoner som ekteskap.
Fair Play Bygg Norge	En nasjonal organisasjon som samordner lokale initiativ med felles mål om å synliggjøre og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Vi jobber for et seriøst arbeidsliv med trygge arbeidsplasser, faglig stolthet og tillit som grunnpilarer. Tips Fair Play Bygg ved mistanke om kritikkverdige arbeidsforhold eller menneskehandel.
Frelsesarmeen	Har lavterskel sanitært tilbud for fattige tilreisende som livnærer seg av tigging.
International Organization of Migration (IOM)	FNs organisasjon for migrasjon. Jobber systematisk mot menneskehandel, kan gi råd og veiledning om arbeidsmigrasjon. De har program for frivillig assistert retur som personer utsatt for utnyttelse kan benytte seg av. Ved frivillig assistert retur vil det også være kartlegging og oppfølging i hjemlandet for å unngå å bli utnyttet igjen.
Kirkens Bymisjon, Nadheim	Tilbud til mennesker som har erfaring med salg/bytte av seksuelle tjenester eller er utsatt for menneskehandel. Her møter man personale med taushetsplikt, det er gratis oppfølging, drop-in tilbud, og du kan være anonym. Telefon/WhatsApp Trondheim: + 47 458 77 819
Nok. Trondheim	Et tverrfaglig, gratis hjelpetilbud til utsatte for seksuelle overgrep og deres pårørende. Tilbudet er for de som er 16 år og eldre. De kan også veilede skoleklasser, lærere, helsepersonell og øvrige fagpersoner i spørsmål som omhandler seksuelle overgrep. Utenom ordinær åpningstid kan du ringe gratis til døgnåpen hjelpetelefon 800 57 000.
Røde Kors Trondheim	Røde Kors har flere tilbud man kan benytte seg av. Nytt i Trondheim er tilbudet Veipunkt, som er et kunnskapssenter som tilbyr veiledning og bistand knyttet til problemstillinger om negativ sosial kontroll og æresmotivert vold. Vi tilbyr et trygt rom, tilgjengelig kunnskap og informasjon til både enkeltpersoner, pårørende og fagpersoner.
Studentsamskipnaden i Trondheim	Hos SiT får studenter i Trondheim råd og veiledning, og de har psykisk og fysisk helsetilbud . Studenter kan ta kontakt om de befinner seg i en

	situasjon av utnyttelse, eller er bekymret for noen andre.
Hjelpetilbud i Trondheim kommune	
Alarmtelefonen for barn og unge 116 111	Barn og unge kan ringe 116 111 hele døgnet. Døgnåpen telefon for barn og unge som trenger hjelp, eller voksne som er bekymret. Dette er barnevernets døgnåpne svartjeneste. Det er gratis å ringe. Du kan sende sms til 417 16 111 eller ta kontakt på chat på nettsiden. Sms og chat er åpent fra 16.15-22.45 alle dager, lørdag er det åpent til 23.45. Telefonen betjenes av barnevernsvakta.
Barnevernstjenesten	Du kan melde fra til barnevernet om du trenger hjelp, eller du er bekymret for barn eller foreldre. Trondheim har fire bydelskontor: Østbyen, Midtbyen, Lerkendal og Heimdal. Se kart for å finne ut hvilken bydel du tilhører.
Barnevernsvakta	Døgnåpen telefon for akutte situasjoner som krever umiddelbar bistand fra barnevernet. Dette kan også være om du blir utsatt for utnyttelse eller om du er bekymret for noen. Døgnåpen telefon 902 87 037 (ikke sms).
Fastlege	Pasientens fastlege er en sentral aktør i det primære helsetilbudet og er en viktig arena for tidlig identifisering av sårbarhet og utnyttelse. Alle bosatte i Norge har rett til å ha en tildelt fastlege.
Flyktningshelseteamet	Flyktningshelsetjenesten er et kommunalt helsetilbud til asylsøkere og flyktninger, enslige mindreårige, familiegjenforente med flyktningsbakgrunn, og personer med endelig avslag Det bestilles profesjonell tolk til alle konsultasjoner. Tilbudet er gratis. Åpningstider hverdager 08.00-15.00 Telefontid hverdager 08.30-11.00 og 12.30-15.00. Telefon: 72 54 70 80
Helse- og velferdskontor	Helse- og velferdskontorene har ansvaret for å forvalte kommunale helse- og omsorgstjenester og kommunal bolig til personer over 18 år. Det betyr at vi tar i mot henvendelser og søknader, vurderer hvilke behov for tjenester du trenger og fatter vedtak om tjenester. Du tilhører ett av to helse- og velferdskontorer i Trondheim, på Falkenborg og Lerkendal.
Helsestasjon 0-6 år	Helsesykepleiere møter alle nybakte mødre/foresatte i opptil 9 konsultasjoner det første året i barns liv. Det første møtet med helsesykepleier er et hjemmebesøk innen de to første ukene i barnets liv. Det er tilsammen 14 anbefalte konsultasjoner før barnet begynner på skolen.

Helsestasjon for ungdom	En åpen, lavterskel helsetjeneste for ungdom på kveldstid med fokus på seksuell helse. Her kan ungdom få samtaler om seksuell helse, prevensjon, testing av kjønnssykdommer hos helsesykepleier, lege og evt psykolog. Telefon: 46 19 71 40
Kompetansesenter for kjønn og seksualitet (KKS)	KKS er et tilbud rettet mot barn og unge i alderen 0 til 20 år og deres foreldre/foresatte, samt helsepersonell, lærere og andre som jobber med barn og unge. Her kan de ta opp alle typer tema og spørsmål rundt seksuell helse, seksuell identitet, kjønn og seksuell orientering. Telefon: 91 80 58 13 / 94 87 05 78
Krisesenteret i Trondheim	Har du blitt utsatt for psykisk, fysisk eller seksuell vold, kontroll eller trusler fra partner, familie eller andre som du har en nær relasjon til? Trondheim Krisesenter har et botilbud hvis du trenger beskyttelse, og et samtaletilbud for deg som er utsatt for vold i nære relasjoner. Vi er tilgjengelige hele døgnet. Krisesenteret har også tilbud for utsatte for menneskehandel. Døgnåpen telefon 73 52 34 20 Sms til telefon 918 21 648
Legevakten	Legevakta er et døgnåpent legetilbud for innbyggerne i Trondheim ved nylig oppstått sykdom eller skade som oppfattes så alvorlig at det ikke kan vente til fastlegen har åpnet. Telefon: 116 117
Nav	Telefontid hverdager 09.00-15.00 Telefon 55 55 33 33
Svangerskap og barselomsorgen	Jordmødre (i samarbeid med fastleger) gir et lavterskeltilbud til alle gravide kvinner for oppfølging i svangerskapet. Her har jordmødre fokus på blant annet identifisering, tilrettelagt helsehjelp og opplysningsplikt. Jordmor er på hjemmebesøk hos den nybakte mor.
Skolehelsetjenesten	Skolehelsetjenesten i grunnskole og videregående skole møter ungdom med helsekunnskap på tema på blant annet grenser, seksualitet og god helse. Dette kan være både individuelt, grupper og klasser. Her kan det gis kunnskap om tema og hvor de skal ta kontakt ved behov. Alle skoler har en helsesykepleier tilknyttet skolen.
Trondheimshjelpa	Lavterskeltilbud til gravide, barn, ungdom og familier i Trondheim. Livet kan i perioder by på utfordringer og Trondheimshjelpa kan sammen med deg finne en vei mot å få det bedre. Det er et gratis tilbud og du trenger ingen henvisning. Kontakt Trondheimshjelpa i din bydel.
TryggEst - vern av risikoutsatte voksne	Avdekker og håndterer vold og overgrep mot særlig

	sårbare voksne. Volden kan være fysisk, psykisk, seksuell, økonomisk, eller det kan være omsorgssvikt/forsømmelse. Utnyttelse og menneskehandel kan også varsles til TryggEst. Åpningstider telefon 12.00-15.00 på hverdager. Der får du hjelp og råd. Telefon 477 08 888
Uteseksjonen	Uteseksjonen er et lavterskel tilbud for ungdom mellom 13-25 år. De jobber med rus- og kriminalitetsforebygging. Ungdommen selv, deres familier eller samarbeidspartnere kan ta kontakt for hjelp. Du kan som regel nå dem på mobiltelefon mandag til fredag mellom kl. 08.00-22.30 og på utvalgte helger. Mobil: 948 73 067
Kompetanse	
GRETA - Action against trafficking in human beings - Europarådet	GRETA - Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings - mekanisme for å følge opp Europarådets konvensjon mot menneskehandel
Konfliktrådet	Sekretariatet for konfliktrådet (Sfk) tok 1 januar 2026 over det formelle ansvaret for flere vesentlige oppgaver i den nasjonale strategien mot menneskehandel. Ressurser vil bli tilgjengelige på deres nettside.
Politiet - Koordineringsenheten mot menneskehandel	Her finnes tilstandsrapporter, veiledere for avdekking av menneskehandel, og andre ressurser. Konfliktrådet har tatt over flere av disse oppgavene, og siden er tilgjengelig kun ut 2026.
RVTS - Utnyttelse.no	RVTS - En ressurs for alle som kommer i kontakt med mennesker som kan være utsatt for menneskehandel og andre former for utnyttelse
The Counter Trafficking Data Collaborative	Global data-hub med informasjon om menneskehandel med data fra hele verden.
Andre aktører	
A-krim senteret	A-krim senteret er et samarbeid mellom Arbeidstilsynet, Nav, politiet og skatteetaten. På lenket nettside kan lese mer om arbeidet og tipse de ulike etatene.
For Freedom	Jobber for å skape endring i samfunnet ved å være en sterk og klar stemme mot moderne slaveri. Dette gjør de ved å fasilitere samtaler og samhandling mellom de ulike aktørene som arbeider på feltet, opplysningsarbeid og holdningskampanjer, samt nyskapende rettighetsarbeid.
Internasjonal Velferdsforening	Et kompetanse- og ressurscenter for innvandrere og flyktninger, i alle spørsmål. De jobber blant annet med spørsmål som helse, økonomi og integrering.

Redd Barna	Jobber med barns rettigheter. De har regionale kontor og lokale avdelinger som arrangerer ulike aktiviteter. På nettsidene kan du blant annet finne råd og informasjon for barn, ungdom og foreldre om nettbruk .
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	Gir informasjon, råd og veiledning for å finne frem i det norske samfunnet og systemene. Målet er at alle skal få nok kunnskap til å kunne gjøre dette selv. Medarbeiderne har forskjellig kultur- og språkbakgrunn og taushetsplikt. Åpningstider 08.30-15.30 mandag til torsdag. Telefon: 73 51 71 84
Thai Buddhistforening Trondheim	Tilbyr informasjon, råd og veiledning for thaispråklige i Trondheim. For eksempel opplæring i rettigheter og plikter i Norge.

Høringsutkast

Referanser

Metropolitan Police. (n.d.). *Grooming*.

<https://www.met.police.uk/advice/advice-and-information/gr/grooming/>

Politiet. (n.d.). *Koordineringsenheten mot menneskehandel (KOM)*.

<https://www.politiet.no/rad/menneskehandel/koordineringsenheten-mot-menneskehandel>

Redd Barna. (n.d.). *Deling av nakenbilder på nett*.

<https://www.reddbarna.no/vart-arbeid/barn-i-norge/nettvett/uonsket-delning-av-nakenbilder/>

Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging. (n.d.).

utnyttelse.no. <https://www.utnyttelse.no/>

Regjeringen. (2025). *Nasjonal strategi mot menneskehandel 2025 - 2030*.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-mot-menneskehandel-2025-2030/id3103576/>

Trøndelag Politidistrikt. (2025, Februar). *Lokal trusselvurdering 2025*.

<https://kudos.dfo.no/documents/342805/files/45105.pdf>